

Skrivelse till Regeringskansliet, angående nedskärning av förslag ISOF:s handlingsprogram för bevarande av de nationella minoritetsspråken

Svenska Tornedalingars Riksförbund – Tornionlaaksolaiset har sedan en tid tillbaka med glädje kunnat konstatera ett ökat intresse för språk- och kulturfrågor hos den yngre generationen. En identitetssökande skara med intresse att återta sitt förlorade språk, har stadigt vuxit fram. I kölvattnet av den historiska försvenskningssprocessen har denna skara människor mist en självklar del av sitt arv och fått bedriva individuella språkkamper som många inte mäktar med. Flertalet har inte heller vetskap om hur man ska gå till väga och det saknas verktyg som hjälper individen att komma vidare med språkinläringen.

STR-T ser ett stort och akut behov av bemötande och vägledning av dessa människor. Viljan och intresset är här och nu, men de möjliggörande faktorerna för naturlig kunskapsöverföring, som staten en gång framtog genom att bedriva assimileringspolitik, finns inte idag. Kunskapen i samhället om tornedalingar, kväner och lantalaiset är förvånansvärt låg i förhållande till den tid som vi varit erkända som nationell minoritet i Sverige. Okunskapen i samhället och bristande handlingskraft från regeringens sida är en bidragande faktor till att den språkliga och kulturella utvecklingen hämmas. För att motverka detta behövs krafttag här och nu!

Det framtagna handlingsprogrammet för bevarande av de nationella minoritetsspråken visar på att ISOF förstår det akuta läget och vikten av att agera omfattande och strukturerat. Att framtagandet skett i samråd med nationella minoriteten, den det berör, är bekräftelse på att man från ISOF:s sida har en genuin vilja och mening att skapa bästa förutsättningar för minoritetsspråkets överlevnad.

Förbundet har med häpnad emottagit informationen om regeringens uppdrag till ISOF att låta utföra en kraftig och respektlös nedskärning av bra och genomtänkta förslag som bland annat skulle möjliggöra en start av en seriös språkrevideringsprocess.

Detta drag av staten tolkar vi som ett övertramp och en förminskning av oss som en av Sveriges fem nationella minoriteter, våra behov och våra intressen. Om detta genomförs ser vi det som ett exempel på hur regeringen väljer att inte leva upp till Europarådets ramkonvention om skydd för nationella minoriteter. Det här är att arbeta emot Europarådets linje som stöder revitalisering av nationella minoritetsspråk. Att beslutet om nedbantningen av förslagen är fattat utan samråd med berörd part i frågan stärker ovanstående tolkning. Det är också mycket anmärkningsvärt då det bryter mot de allmännas skyldigheter.

STR-T ställer sig frågande över beslutet att endast lyfta fram 6 punkter som de viktigaste. Att göra en så dramatisk och snäv prioritering är inte tänkbart och STR-T har således inte för avsikt att göra detta. Med hänvisning till remissvar **Ert dnr Ku2020/01900** ser vi denna förfrågan om prioritering långt ifrån rimlig. Vi har i remissyttrandet poängterat att det är viktigt att gå vidare med de förslag som nationella minoriteter bedömer vara viktiga. Det finns olika behov och förutsättningar för respektive minoritetsspråk.

På detta sätt visar regeringen inte enbart brist på handlingskraft i frågan att verka för minoriteternas språkliga och kulturella utveckling, utan också nonchalans gentemot minoriteterna i sin kamp om språkets överlevnad. Svenska Tornedalingars Riksförbund – Tornionlaaksolaiset förväntar sig att regeringen återtar begäran om prioritering av punkterna i handlingsprogrammet och fattar nytt beslut efter samråd med minoriteterna.

Eva Kvist

Ordförande Tornedalingarnas Riksförbund – Tornionlaaksolaiset

